

6.Sınıf Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Konu Özetleri

Ünite 5 : Temel Değerlerimiz Konu : Toplumumuzu Birleştiren Temel Değerler

Toplumumuzdaki bütün fertleri birbirine bağlayan, bir amaç uğrunda birleştiren ve bizi bir millet yapan bazı temel değerlerimiz vardır. Bunlar bizim dinî, millî ve manevi değerlerimizi oluşturur.

Bizler millet olarak aynı vatan toprakları üzerinde yaşıyoruz. Bayrağımız, İstiklâl Marşımız, dinimiz, örf ve âdetlerimiz birdir. Vatanımızın herhangi bir köşesinde bir olay olsa bundan hepimiz etkileniriz. Sorunlarımızı ve sıkıntılarımızı paylaşır, zorlukları birlikte aşmaya çalışırız. Bayramlarımızı, kandil gecelerimizi sevinç ve coşku içinde birlikte kutlarız. Cami ve mescitlerde yan yana ibadet ve dua ederiz. Aynı dine, aynı peygambere ve aynı ilahi kitaba inanırız.

Toplumumuzu birleştiren temel değerlerin başında Hz. Peygamber (s.a.v.) ve ehl-i beyt sevgisi, vatan ve millet sevgisi, bayrağımıza ve İstiklâl Marşımıza saygı, şehit ve gazilerimizi minnet ve şükranla anmak gelir. Şimdi bunları görelim:

Peygamber ve Ehl-i Beyt Sevgisi

Mensubu olduğumuz yüce dinimiz İslam'ın peygamberi Hz. Muhammed'dir (s.a.v.). Peygamberimiz (s.a.v.), Yüce Allah'tan (c.c.) gelen vahiyleri insanlara tebliğ etmiş, İslam'ı anlatmak ve yaymak için büyük mücadele vermiştir.

Hz. Peygamber (s.a.v.), yaşamıyla ve güzel ahlakıyla tüm insanlara örnek olmuştur. Toplumumuzda Hz. Muhammed'e (s.a.v.) büyük bir sevgi duyulur. Milletimiz, çocuklarına "Ahmet, Muhammed, Mahmut ve Mustafa" gibi Peygamberimizin (s.a.v.) adlarını koymaya önem vermektedir.

Toplumumuzda, dua ederken ve mevlit okunurken Peygamberimizin (s.a.v.) adı anıldığında, salavat getirmek bir âdet hâline gelmiştir. İnsanlar, Hz. Muhammed'in (s.a.v.) adı anıldığında ona sevgisini ve bağlılığını, "Allâhümme salli alâ Muhammedin ve alâ âli Muhammed." diyerek dile getirmektedir. Bu dua ifadesi, "Allah'ım! Hz. Muhammed'e ve onun ailesine salat ve selam et." anlamına gelmektedir.

Toplumumuzda Peygamberimizin (s.a.v.) sünnetini yaşamaya, onun hadislerini öğrenmeye ve hayatını örnek almaya büyük önem verilmektedir. Böylece Peygamberimizin (s.a.v.) getirdiği ilkeler, birer değer hâline gelmekte ve onun mesajları toplumda yaygınlaşmaktadır.

Şairlerimiz, düşünürlerimiz ve edebiyatçılarımız da şiirlerinde, eserlerinde Hz. Peygamber (s.a.v.) sevgisine yer vermektedirler. Örneğin; Süleyman Çelebi halk arasında "Mevlid" olarak bilinen eserinde, Peygamberimize (s.a.v.) duyduğu derin sevgiyi dile getirmiştir. Yunus Emre de birçok şiirinde Hz. Peygamber'e (s.a.v.) olan sevgisini ve özlemini ifade etmiştir.

Ahmet Yesevi de Hz. Muhammed'e (s.a.v.) olan sevgisini, "On sekiz bin âleme server olan Muhammed / Otuz üç bin ashaba rehber olan Muhammed." diyerek ifade etmiştir.

Toplumumuzda Peygamberimize (s.a.v.) olduğu gibi onun ehl-i beytine de büyük bir sevgi ve saygı duyulur. Ehl-i beyt: Hz. Peygamber'in (s.a.v.) ev halkına, aile fertlerine ve yakın akrabalarına denir. Peygamberimizin (s.a.v.) hanımları, çocukları, damatları ve torunları ehl-i beyt kavramındadır.(3) Hz. Ali'nin (r.a.) kahramanlığını, yiğitliğini çocuklara büyük bir istekle anlatmaktadırlar. Peygamberimize (s.a.v.) salavat getirirken ve namazların sonunda Salli - Bârik dualarını okurken Hz. Muhammed'in (s.a.v.) ailesine de dua etmektedirler.

Vatan ve Millet Sevgisi

Vatan ve millet sevgisi, bir milletin fertlerini birbirine bağlayan en önemli iki değerdir. Bir milletin var olabilmesi ve varlığını devam ettirebilmesi için bağımsız bir vatana sahip olması çok önemlidir. Atalarımız tarih boyunca bu bilinçle davranmışlar, vatanımızın bağımsızlığı ve milletimizin özgürlüğü için büyük bir mücadele vermişlerdir. Vatanımız ve milletimiz için canlarını feda etmekten kaçınmamışlardır. Kurtuluş Savaşı'nda, vatanımızı düşman işgalinden kurtarmak için pek çok zorluğa göğüs germişler ve binlerce şehit vermişlerdir. Bugün de askerlerimiz, güvenlik güçlerimiz ülkemizin dört bir köşesinde vatanımızı korumak, milletimizin barış ve huzur içinde yaşamasını sağlamak için büyük bir özveriyle görev yapmaktadırlar. Vatanımız ve milletimiz için gerektiğinde canlarını ortaya koymaktadırlar. Bizler bu sayede ülkemizde özgür ve bağımsız bir şekilde yaşıyoruz. Dinimizi, dilimizi, örf ve âdetlerimizi, kültürümüze ait unsurları koruyup yaşatabiliyoruz. Ay yıldızlı bayrağımızın vatan toprakları üzerinde özgürce dalgalanmasını sağlıyoruz.

Atalarımız, Osmanlı Dönemi'nde Peygamberimizin (s.a.v.) soyundan gelenleri belirlemek, onların haklarını korumak için "Nakibü'l - Eşraf" adlı bir kurum oluşturmuştur.

Dinimiz İslam'da vatan kutsal bir değer olarak görülür, vatanın korunması ve savunulması emredilir. Bir ayette, "Onlara (düşmanlara) karşı gücünüz yettiği kadar kuvvet ve cihat için bağlanıp beslenen atlar hazırlayın..."(4) buyrulur vatanın korunması ve savunulması için gerekli kuvvetlerin hazırlanması istenir. Peygamberimiz (s.a.v.) de bir hadisinde şöyle buyurmuştur:

"Bir gün, bir gece sınır boyunda nöbet tutmak, gündüzleri oruçla geceleri de ibadetle geçirilen bir aydan daha hayırlıdır." Vatanseverlik, bağımsızlık, özgürlük, yiğitlik, kahramanlık, iyilikseverlik, misafirperverlik gibi değerler milletimizin temel özelliklerindendir. Milletimiz, doğusundan batısına, kuzeyinden güneyine bu güzel vatanı her zaman birlik ve beraberlik içinde olmaya önem vermiştir. Deprem, sel, yangın gibi doğal afetlerde zorlukları, sıkıntıları birlikte göğüslemiştir. Gerektiğinde vatani, bayrağı ve kutsal değerleri uğrunda canını vermiştir. Her zaman bağımsızlığını ve özgürlüğünü korumaya çalışmıştır.

Bizler de vatanımızı ve milletimizi çok sevmeliyiz. Vatanımızı, millî ve manevi değerlerimizi korumaya önem vermeliyiz. Ülkemizde yaşayan tüm vatandaşlarımızla iyi ilişkiler içinde olmalıyız.

Birlik ve beraberliğimizi bozmaya çalışanlara fırsat vermemeliyiz. Sevinçli günlerimizde de üzüntülü günlerimizde de birbirimizin yanında olmalı, paylaşma ve yardımlaşmaya önem vermeliyiz. Atalarımızın bizlere bıraktığı bu cennet gibi vatanın değerini iyi bilmeyiz.

Bayrağımıza ve İstiklâl Marşımıza Saygı

Bayrağımız ve İstiklâl Marşımız, bağımsızlığımızın ve özgürlüğümüzün sembolüdür. Bayrağımız rengini şehitlerimizin kanından alır ve bizim için kutsaldır. Bu sebeple bizler bayrağımıza saygı gösteririz. Onu canımız pahasına da olsa koruruz, yırtılmasına ve yerlere düşmesine izin vermeyiz. Törenlerde bayrağımızı saygıyla selamlarız. Millî bayramlarda, bağımsızlığımızı kutladığımız günlerde binaları, yolları, caddeleri, bayraklarla süsleriz. Resmî törenlerde bayrağımızı gururla ve şerefle taşıyoruz.

İstiklâl Marşımız da toplumumuzu birleştiren temel değerlerimizdendir. İstiklâl Marşımız, Mehmet Âkif Ersoy tarafından yazılmış ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde okunarak oy birliği ile millî marşımız olarak kabul edilmiştir.

İstiklâl Marşımızda, milletimizin Kurtuluş Savaşı'nda verdiği mücadeleler ve bağımsızlık aşkı dile getirilmektedir. Atalarımızın, vatanımızın bağımsızlığı uğrunda gösterdiği üstün kahramanlıkları anlatılmaktadır. Bizler her zaman bunun bilincinde oluruz. Törenlerde İstiklâl Marşımız okunurken "hazır ol" durumunda bekler ve İstiklâl Marşımızı coşkulu bir şekilde, yürekten okumaya önem veririz.

Şehit ve Gazilerimizi Minnet ve Şükranla Anarız

İslamiyette din, vatan, bayrak, namus gibi kutsal değerler uğrunda ölen kimseye şehit denir. Düşmanla savaşıp sağ dönen kişiye de gazi adı verilir. Şehitlik ve gazilik toplumumuzu birleştiren temel değerlerdendir. Şehit ve gazilerimiz, vatanımız ve milletimiz için büyük fedakârlıklarda bulunmuşlardır. Vatan toprağı için düşmanla hiçbir yılgınlık göstermeden çarpışmış, bağımsızlığımız ve özgürlüğümüz için canlarını ortaya koymuşlardır.

Şehitlik, dinimizde yüce bir makamdır ve kutsal bir değer olarak görülür. Kutsal kitabımız Kur'an-ı Kerim'de şehitlerden övgüyle söz edilir ve onların cennetlik oldukları belirtilir. Bununla ilgili olarak Âl-i İmrân suresinde şöyle buyrulur: "Allah yolunda öldürülenleri sakın ölümlerini sanma. Bilakis onlar diridirler, Rableri katında, Allah'ın lütfundan kendilerine verdiği nimetlerin sevincini yaşayarak rızıklandırılmaktadırlar. Arkalarından kendilerine ulaşamayan (henüz şehit olmamış) kimselere de hiçbir korku olmayacağına ve onların üzülmeyeceklerine sevinirler." Peygamberimiz (s.a.v.) de bir hadisinde, "Allah, şehidin kul hakkı dışındaki bütün günahlarını bağışlar." buyurmuştur.

Üzerinde hür bir şekilde yaşadığımız bu güzel vatanımız, bizlere şehit ve gazilerimizin emanetidir. Vatanımızın her bir köşesinde şehitlerimizin kanı, gazilerimizin hatıraları vardır. Bizler bunun bilincinde olmalı, şehit ve gazilerimizi minnetle, şükranla anmalıyız. Zaman zaman şehitlerimizin kabirlerini ziyaret etmeli, onlar için Allah'a (c.c.) dua etmeliyiz. Her zaman onları rahmetle anmalıyız. Gazilerimizi de ziyaret etmeye önem vermeli, hâl ve hatırlarını sormalıyız. Onlardan, vatan için yaptıkları mücadeleleri ve kahramanlıkları dinlemeliyiz. Gazilerimize saygıda kusur etmemeli, toplu taşıma araçlarında vb. yerlerde karşılaştığımızda onlara yer vermeliyiz.